

PRACE NAUKOWO-PRZEGLĄDOWE RESEARCH REVIEW PAPERS

Przegląd Naukowy – Inżynieria i Kształtowanie Środowiska nr 67, 2015: 90–98

(Prz. Nauk. Inż. Kszt. Środ. 67, 2015)

Scientific Review – Engineering and Environmental Sciences No 67, 2015: 90–98

(Sci. Rev. Eng. Env. Sci. 67, 2015)

Anna POŁOTNICKA¹, Edyta HEWELKE²

¹Absolwentka Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
Graduate of Warsaw University of Life Sciences – SGGW

²Laboratorium Centrum Wodne, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
Laboratory – Water Center, Warsaw University of Life Sciences – SGGW

Spółeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw jako narzędzie zrównoważonego rozwoju na przykładzie Cemex Polska Corporate social responsibility as a tool of sustainable development on the example of Cemex Polska

Słowa kluczowe: społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw, zrównoważony rozwój, Cemex Polska

Key words: corporate social responsibility, sustainable development, Cemex Polska

Wstęp

Spółeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw jest szczególnie ważna w działaniach mogących istotnie oddziaływać na środowisko. Dobrym przykładem jest branża budowlana obejmująca produkcję materiałów oraz wykonawstwo różnych obiektów przemysłowych, komunikacyjnych, mieszkaniowych, bezpieczeństwa publicznego, rekreacyjnych i innych. Branża ta, szczególnie w fazie produkcji materiałów, charakteryzuje się zazwyczaj znacznym zużyciem energii i wysokimi emisjami do atmosfery. Faza

realizacji inwestycji budowlanej charakteryzuje się specyficznym oddziaływaniem na środowisko (np. emisja hałasu, spalin, pyłu, destrukcja powierzchni ziemi), z których znaczna część znika po zakończeniu budowy. Obiekty budowlane oddziałują na środowisko m.in. w zależności od ich lokalizacji, użytych materiałów budowlanych, zastosowanych rozwiązań konstrukcyjnych i technologicznych oraz sposobu ich eksploatacji. Z uwagi na bardzo długi czas życia obiektów budowlanych ich oddziaływanie na środowisko należy wiązać ze zdrowiem i dobrobytem użytkowników. Z powyższych względów społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw w szeroko pojętej branży budowlanej coraz częściej decyduje o jakości środowiska naturalnego oraz w równym stopniu jakości środowiska miejsca pracy i miejsca

zamieszkania. Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw (ang. corporate social responsibility – CSR) jest pojęciem i praktyką stosunkowo nową, lecz zainteresowanie nią stale wzrasta. Powodów włączania się podmiotów gospodarczych w nurt CSR jest kilka. Do dominujących należy zaliczyć wzrastającą świadomość ekologiczną i powiązanie jakości środowiska z dobrobytem jednostki oraz coraz sprawniejsze funkcjonowanie narzędzi prawnych i ekonomicznych dążących do coraz bardziej skutecznego włączania kosztów strat środowiskowych do rachunku przedsiębiorstwa.

Rozwój CRS jako narzędzia zrównoważonego rozwoju

Początki idei CRS wiążą się z intensywnym rozwojem przemysłu oraz powstawaniem globalnych korporacji postrzeganych, jako instytucje, które podobnie do rządów, mają do spełnienia również określone zobowiązania wobec społeczeństwa (Eberstadt, 1973; Murphy, 1978; Kotler i Lee, 2005). Przełom wieków XX i XXI to okres, w którym CRS nabiera realnego wymiaru, budując swój formalny i naukowy wizerunek (Ghiga, 2006; Carroll i Buchholtz, 2012). Ostatnie lata przynoszą instytucjonalizację CRS na arenie międzynarodowej, co wiąże się z tworzeniem określonych ram organizacyjnych i definicji. Komisja Europejska definiuje społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw jako „konceptę dobrowolnego uwzględniania przez firmę aspektów społecznych i ekologicznych podczas prowadzenia działań handlowych i w kontaktach z interesariuszami” (EC, 2001). Społecz-

na odpowiedzialność przedsiębiorstw zgodnie z definicją Ministerstwa Gospodarki (2013) to dobrowolne, wykraczające poza minimalne wymogi prawne, uwzględnianie przez przedsiębiorstwa problematyki społecznej i środowiskowej w swojej działalności komercyjnej i stosunkach z zainteresowanymi stronami. Podstawowym założeniem CSR jest odpowiedzialne i etyczne postępowanie biznesu względem grup społecznych, na które oddziałuje z możliwie największym poszanowaniem środowiska przyrodniczego.

Informowanie o działaniach w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu oraz sprawozdawczość w tym zakresie jest dobrowolna. Działania z zakresu CSR oraz ich pozytywne wyniki zachęcają firmy do określania standardów, mierników i narzędzi do pomiaru społecznej odpowiedzialności oraz do tworzenia tzw. raportów społecznych (Galbreath, 2010). Obecnie istnieje wiele inicjatyw i instrumentów służących ocenie społecznej odpowiedzialności biznesu, a ilości towarzyszy różnicowanie pod względem poziomu sformalizowania i zakresu zawartości oraz możliwości monitoringu. Instrumenty CSR można podzielić na cztery grupy: aspiracyjne kodeksy, normy wraz z systemami certyfikacji, wskaźniki oceny stosowane przez agencje inwestycyjne oraz wytyczne raportowania i komunikacji (Makuch, 2011). Istotność koncepcji CSR została dostrzeżona przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO). Norma ISO 26000 (Guidance on Social Responsibility) systematyzuje wiedzę na temat szeroko rozumianej odpowiedzialności biznesu. Treść i zakres normy wyznacza zasady społecznej odpowiedzialności

oraz definiuje jej podstawowe obszary: ład korporacyjny, prawa człowieka, praktyki w miejscu pracy, środowisko (określa zasady w tym zakresie i odsyła do norm ISO 14000), praktyki rynkowe, kwestie konsumenckie, zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności.

Norma AA 1000 określa zasady najlepszej praktyki w budowaniu reguł społecznych i etycznej odpowiedzialności, przeprowadzania audytu etycznego i przygotowania raportu. Pozwala dokonać oceny sposobu, w jaki organizacja zarządza zrównoważonym rozwojem.

Norma SA8000 (Social Accountability 8000) obejmuje aspekty etyczne i społeczne relacji organizacji gospodarczej do pracowników i jest narzędziem budowania systemu zarządzania zasobami ludzkimi i polityki społecznej w firmie.

Jedną z najbardziej sprawdzonych w praktyce biznesowej metod zarządzania, pomiaru i raportowania efektywności CSR jest model LBG – London Benchmarking Group, którego istotą jest mierzenie efektywności działań społecznych poprzez odniesienie wskazanych efektów do ponoszonych kosztów (Nikolaeva i Bicho, 2010).

Interesariusze oczekują od firmy odpowiedzialności za wpływ jej działalności na otoczenie oraz chcą mieć dostęp do informacji o rodzaju, zakresie i efektywności działań prowadzonych w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu. W odpowiedzi na powyższe postulaty powstała Global Reporting Initiative (GRI) – organizacja pozarządowa będąca siecią wielu interesariuszy, której celem jest opracowywanie międzynarodowych standardów raportowania w zakresach społecznym, ekonomicznym

i środowiskowym (Wood, 2010). Wytyczne GRI zawierają zasady, wskaźniki oraz wskaźniki, jakie biznes może dobrowolnie przyjmować do oceny działań w obszarze CRS (Sherman, 2009).

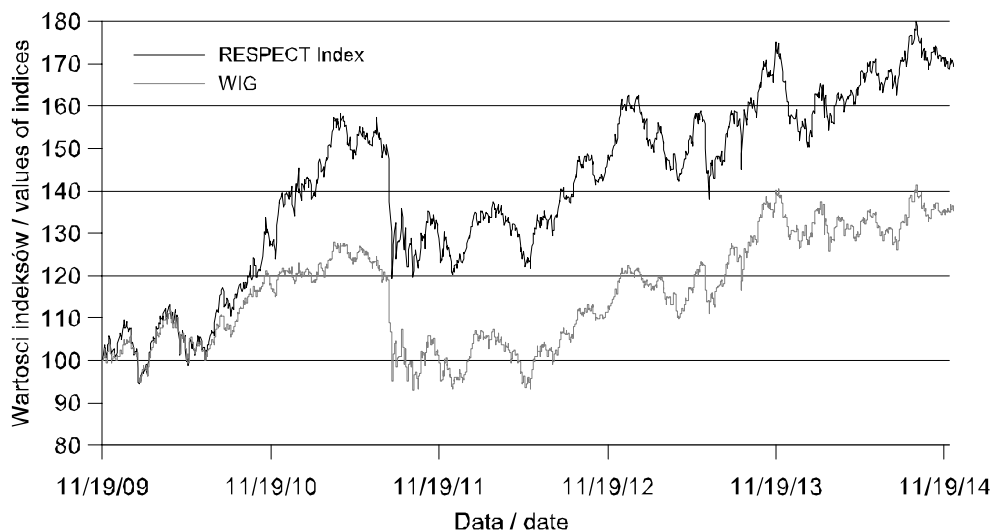
Zaangażowanie spółek w działania na rzecz CRS może być opisane za pomocą różnorodnych indeksów stanowiących m.in. odniesienie dla inwestorów, którzy w swoich decyzjach biorą pod uwagę kryteria ESG – environmental social governance (Makuch, 2011). Ważniejsze z tych indeksów stanowią:

- Dow Jones Sustainability Index series (DJSI) – wyłania spółki zwane best in class po analizie trzech warstw: ekonomia, ochrona środowiska i odpowiedzialność społeczna.
- Cavert Social Index (CSI) – analizuje rodzaj tworzonych produktów, oddziaływania na środowisko, uczciwość pracodawcy.
- FTSE4GOOD – segreguje spółki, prowadząc selekcję negatywną polegającą na wykluczeniu podmiotów zajmujących się produkcją broni, używek czy nieprzestrzegających zasad równości społecznej. Selekcja pozytywna preferuje działania na rzecz ochrony środowiska, rozwijanie pozytywnych relacji z otoczeniem, utrzymanie i rozwój praw człowieka, walkę z korupcją. Indeksy te mają, jako jedyne, specjalny status uznawany przez UNICEF.
- FTSE Johannesburg Stock Exchange Socially Responsible Index (JSE SRI) – podstawowe kryteria oceny spółek to prowadzenie biznesu odpowiedzialnego społecznie oraz przestrzeganie praw człowieka.
- Sao Paulo Stock Exchange Corporate Sustainability Index (ISE) – został

utworzony dla inwestorów zainteresowanych odpowiedzialnym inwestowaniem oraz promocją CSR wśród firm brazylijskich.

W Polsce indeks spółek zaangażowanych w działania CSR (tzw. Respect Index) powstał dopiero w 2009 roku. W zestawieniu można znaleźć spółki notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i jest to pierwszy taki indeks w środkowo-wschodniej Europie. Celem indeksu jest wyłonienie

2014 roku wyniosła 70% (rys. 1). W pierwszej edycji uczestniczyło 18 firm, w tym 5 z branż budowlanej i wydobywczej. Aktualnie skład Respect Index obejmuje 24 spółki, wśród których jest 8 z branż budowlanej i wydobywczej. Spółki z branż budowlanej i wydobywczej należące do Respect Index to między innymi: Budimex S.A., KGHM Polska Miedź SA, Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA oraz Polski Koncern Naftowy Orlen SA.

RYSUNEK 1. Wartości indeksów Respect Index i WIG w okresie listopad 2009 – listopad 2014 (31.12.2009 = 100), źródło: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie

FIGURE 1. Values of Respect Index and WIG in the period November 2009 – November 2014 (31.12.2009 = 100), source: Warsaw Stock Exchange

spółek zarządzanych w zrównoważony i odpowiedzialny sposób. Brane są pod uwagę kryteria związane z czynnikami środowiskowymi, społecznymi i ekonomicznymi, a także jakość raportowania i ład informacyjny. Stopa wzrostu od pierwszej edycji Respect Index w listopadzie 2009 roku do listopada

Analiza wybranych efektów wdrożenia strategii CRS przez firmę Cemex Polska

Cemex zajmuje się produkcją materiałów budowlanych: cementu, betonu i kruszyw. Dostarcza produkty o wy-

TABELA 1. Wskaźniki środowiskowe uwzględniane w raportach zrównoważonego rozwoju przez Cemex Polska

TABLE 1. Environmental indicators included in reports of sustainable development Cemex Polska

Surowce, materiały Feedstock, materials	Udział materiałów pochodzących z recyklingu wykorzystywanych w procesie produkcyjnym
Energia/Energy	Bezpośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii
	Pośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii
	Ilość energii zaoszczędzonej dzięki konserwacji/remontom infrastruktury i poprawie efektywności energetycznej dotychczas stosowanych rozwiązań
	Inicjatywy podjęte w celu dostarczenia produktów i usług efektywnych energetycznie lub opartych na energii odnawialnej oraz wynikające z tych rozwiązań redukcje na zapotrzebowania na energię
Woda/Water	Łączny pobór wody według źródła
Bioróżnorodność Biodiversity	Strategie, obecne i plany zarządzania wpływem na bioróżnorodność
Emisje, ścieki, odpady Emission, sewage, wastes	Łącznie emisje bezpośrednie i pośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi
	Inicjatywy podjęte w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych i uzyskane efekty
	Emisje związków NO _x , SO _x i innych istotnych związków emitowanych do powietrza według rodzaju związku i wagi
Transport	Znaczący wpływ na środowisko wywierany przez transport produktów i innych dóbr oraz materiałów, z których korzysta organizacja w swej działalności oraz transport pracowników

sokiej jakości w ponad 50 krajach na całym świecie. Misją firmy jest sprostanie globalnym potrzebom klientów oraz tworzenie wartości dodanej dla interesariuszy, stając się przy tym przedsiębiorstwem oferującym najbardziej wydajne i zyskowe w świecie rozwiązania budowlane. W Polsce Cemex rozpoczął działalność w 2005 roku. Obecnie zakłady produkcyjne w naszym kraju to 2 cementownie, 40 wytwórni betonu towarowego, przemiałownia, 9 kopalni kruszyw, 4 składy budowlane oraz 4 terminale logistyczne, co stanowi około 15% udziału w polskim rynku. Na podstawie analizy światowych priorytetów i celów korporacji na przełomie lat 2010 i 2011 została stworzona lokalna strategia zrów-

noważonego rozwoju dla Cemex Polska. Spółka włączyła zobowiązania związane ze zrównoważonym rozwojem i odpowiedzialnością społeczną do globalnej strategii biznesowej. Najważniejsze założenia w obszarze zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności Cemex Polska to: zrównoważone budownictwo, ograniczanie emisji CO₂, dbanie o środowisko i różnorodność biologiczną oraz troska o pracowników i lokalne społeczności.

Zakres oraz stopień realizacji działań w obszarze społecznej odpowiedzialności w Cemex Polska przedstawiany jest od 2011 roku w specjalnych raportach zrównoważonego rozwoju, w których uwzględniane są wskaźniki zgodne

z wytycznymi GRI (wersja 3.1), jak również wytycznymi standardu ISO 26000 oraz wewnętrznymi celami Cemex Polska w zakresie CSR oraz zrównoważonego rozwoju.

Działania Cemex Polska w obszarze zapewnienia wysokiej jakości produktów i materiałów budowlanych określone są przez korporację jako „odpowiedzialność za produkcję”. Cemex Polska produkuje cement zgodnie z obowiązującymi normami PN-EN 197-1, PN-EN 197-2, PN-B 19707. Procesy technologiczne i końcowy produkt spełniają aprobaty techniczne oraz rekomendacje techniczne Instytutu Budowy Dróg i Mostów. Dodatkowo, w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu, przy produkcji cementu wdrożony został Zintegrowany system zarządzania jakością produktu, środowiska i bezpieczeństwa zgodny z normami ISO (Total Quality Management). Za ciągłe podnoszenie jakości produktu oraz całokształtu odpowiedzialności za swoją działalność firma uzyskała od Stowarzyszenia Producentów Cementu znak jakości „Pewny Cement”.

Cemex monitoruje swój wpływ na środowisko (tab. 1) i stosuje innowacyjne rozwiązania. W Polsce działania w tym obszarze koncentrują się na promocji niskoemisyjnych technologii, wdrożeniem specjalnego narzędzia służącego do pomiaru śladu węglowego produktów Cemex Polska oraz wdrożeniem oceny cyklu życia budowli i produktów. Ocena cyklu życia budowli i produktów Cemex przeprowadzana jest zgodnie z normą Oceny cyklu życia (Life cycle assessment – LCA, ISO 14040–14043). Ocena obejmuje okres od pozyskiwania surowców, przez proces produkcji

i użytkowanie, aż do czasu, w którym dany produkt staje się odpadem i będzie poddany procesom recyklingu, odzysku lub unieszkodliwiania. Cemex stosuje i udostępnia na zewnątrz wyniki badania LCA koncentrującej się przede wszystkim na kosztach inwestycji – Life cycle cost analysis (LCCA). LCCA uwzględnia nie tylko początkowy koszt danej inwestycji, ale również późniejsze nakłady finansowe związane z utrzymaniem, naprawami instalacji czy częściowym odzyskiwaniem lub likwidacją odpadów.

Pomiar śladu węglowego, pierwszy tego typu w branży materiałów budowlanych, służy do pomiaru emisji CO₂ oraz równoważnych emisji, zarówno bezpośrednich, jak i pośrednich, w okresie całego procesu produkcyjnego – od wydobycia surowców, po ich przetworzenie oraz pakowanie i transport gotowych materiałów budowlanych. Z końcem 2011 roku narzędzie do pomiaru śladu węglowego zostało wprowadzone we wszystkich zakładach Cemex w Polsce i pozwala na ciągłe analizowanie wyników i dalszą redukcję emisji CO₂ do atmosfery poprzez opracowywanie nowych technologii niskoemisyjnych.

Paliwa alternatywne. Jednym ze sposobów ograniczenia emisji CO₂ jest współspalanie z węglem paliw alternatywnych stanowiących wysegregowane z odpadów komunalnych i przemysłowych palne frakcje nienadające się do recyklingu, zużyte opony, osady ściekowe, mączka mięsno-kostna i biomasa oraz przetworzone oleje i rozpuszczalniki. Stosowanie wymienionych substytutów oprócz ograniczenia zużycia wyczerpywanego zasobu, jakim jest węgiel, przynosi redukcję odpadów przemysłowych i komunalnych kierowanych na składo-

wiska. Substytucja paliw alternatywnych w cementowniach Cemex Polska sukcesywnie wzrasta, i tak począwszy od 2008 roku wynosiła 34%, w 2009 roku – 64%, a w 2012 roku była równa 72%. Wskaźnik substytucji węgla ma tendencję wzrostową i w 2012 roku wyniósł w cementowni Chełm 79%, a w cementowni Rudniki 50%. Osiągnięty przez Cemex poziom substytucji był o 27% niższy niż średni wskaźnik dla Polski. Docelowo plany do 2015 roku w tym zakresie wynoszą odpowiednio dla ww. cementowni odpowiednio 85 i 55%.

Obniżenie wskaźnika klinkierowego. Drugim ważnym sposobem redukcji emisji jest ograniczenie zawartości klinkieru w cemencie. Obniżenie to uzyskuje się poprzez zastosowanie substytutów klinkieru w postaci popiołów lotnych, żużli wielkopieczowych i kamienia wapiennego. Ograniczenie efektu emisyjnego również w tym przypadku towarzyszy redukcja składowanych odpadów przemysłowych. Osiągnięty przez Cemex w 2012 roku wskaźnik klinkierowy wyniósł 74% i ma tendencję spadkową z planowanym na 2015 rok celem wynoszącym 70%.

Program redukcji zużycia energii. Efektywność gospodarowania energią jest jednym z celów strategicznych Cemexu. Osiągnięta jednostkowa redukcja zużycia w produkcji betonu obniżyła się w okresie 2009–2011 o 13%. Efektywne gospodarowanie zasobami i energią oraz niższe emisje pozwalają w sposób ciągły zmniejszać nakłady na opłaty i podatki środowiskowe, co zwiększa konkurencyjność produktów Cemexu i pozwala angażować większe środki na działania i inwestycje środowiskowe.

Działania na rzecz bioróżnorodności i rekultywacji obszarów zdegradowanych. Działania Cemex Polska na rzecz ochrony różnorodności biologicznej są prowadzone we współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się ochroną przyrody. W ramach współpracy Cemex Polska współpracuje z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków i wspiera wieloletni projekt aktywnej ochrony siedlisk wodniczki (*Acrocephalus paludicola*) – najrzadszego gatunku ptaka śpiewającego w Europie. Znaczna część tego zagrożonego wyginieciem gatunku gniazduje na Chełmskich Torfowiskach Węglanowych, sąsiadujących z cementownią w Chełmie. Cemex wspólnie z fundacją EuroNatur oraz Podlaskim Towarzystwem Ochrony Ptaków działa również na rzecz alternatywnych kierunków rozwoju Podlasia. Dzięki projektowi renaturyzacji fragmentu doliny Narwi zostały stworzone warunki przyrodnicze do ochrony zagrożonych gatunków ptaków i ssaków. Projekt przyniósł także korzyści lokalnym społecznościom, które zajmują się turystyką przyrodniczą i agroturystyką w rejonie Narwi. Dodatkowym alternatywnym źródłem dochodu dla okolicznych mieszkańców jest produkcja brykietów z siana i ze słomy pochodzącej z koszenia niewykorzystywanych do tej pory trzcinowisk i łąk. We współpracy z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków Cemex Polska opracowuje zbiór dobrych praktyk rekultywacji nieczynnych wyrobisk, w których były pozyskiwane surowce mineralne do produkcji materiałów budowlanych. Zrekultywowane wyrobisko w Sitnie charakteryzuje się wyjątkowymi walorami krajobrazowymi i bogactwem różnorodności biolo-

gicznej, między innymi występuje tu 10 z 13 gatunków ptaków żyjących na Nizinie Polaskim. Podobne walory ma ścieżka edukacyjna „Kopalnia przywrócona naturze” zrealizowana we współpracy z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków i Akademią im. J. Długosza w Częstochowie na terenie dawnego wyrobiska Lipówka w Rudnikach. Ponadto, Cemex angażuje się w ochronę pustułki i przy współpracy z Kołem Naukowym Wydziału Nauk o Zwierzętach SGGW prowadzi inwentaryzacje przyrodnicze na zrekultywowanych wyrobiskach. Corocznie jest organizatorem akcji sprzątnięcia świata, sadzenia drzew i dokarmiania ptaków zimą.

Podsumowanie

Analiza literatury i materiałów źródłowych wykazuje, że idea CRS rozwija się dynamicznie w dużych podmiotach korporacyjnych. Znaczącą pozycję ma tutaj grupa spółek z branż budowlanej i wydobywczej. Firma Cemex Polska jest na polskim rynku uznanym liderem CSR w sektorze materiałów budowlanych. Motywacją do wdrażania CRS przez spółki jest zasada prawna stanowiąca o internalizacji kosztów ochrony środowiska oraz ogólne prawa gospodarki rynkowej. Ważne motywacje dla firm stanowią przesłanki socjalne oraz wzrastająca odpowiedzialność prawna i społeczna. Zachowanie wymogów prawa i prewencja ryzyka środowiskowego eliminuje kary środowiskowe, a sukcesywne wprowadzanie niskoemisyjnej produkcji i zwiększenie efektywności zużycia zasobów skutkuje zmniejszeniem

opłat środowiskowych i kosztów operacyjnych. Efektywnie i długookresowo wdrażany CRS jest obszarem budowania przewagi konkurencyjnej, ponieważ o pozycji firmy na rynku silnie decyduje opinia interesariuszy, a ich oczekiwania i potrzeby są coraz częściej uwzględniane w strategiach rozwoju. Cemex Polska wyznacza cele i zadania środowiskowe, których wdrożenia budują skuteczną przewagę konkurencyjną opartą na rentownej gospodarce niskoemisyjnej. Firma realizując w ramach CSR politykę dialogu i komunikacji z pracownikami i partnerami, buduje zaufanie społeczne, więzy lojalności, stabilność miejsca pracy i poczucie bezpieczeństwa socjalnego. Równocześnie beneficjentami wdrożenia CSR jest społeczeństwo korzystające ze środowiska o lepszej jakości i z bardziej innowacyjnych produktów.

Literatura

- Carroll A.B. i Buchholtz, A.K. (2012). *Business and Society: Ethics, sustainability and stakeholder management (8th ed.)*. Mason, OH: South-Western Cengage Learning.
- Eberstadt, N. (1973). What History Tells us about Corporate Responsibilities. *Business and society Review/Innovation*. Bentley: Bentley College Press.
- European Commission (2001). *Promoting a European Framework for Corporate Social Responsibility*. Commission Green Paper, COM(2001)366, 45-89.
- Galbreath, J. (2010). Drivers of Corporate Social Responsibility: The Role of Formal Strategic Planning and Firm Culture. *British Journal of Management*, 21(2), 511-525.
- Ghiga, O. (2006). *Corporate Social Responsibility and Sustainable Development*. Bucarest: Academy of Economic Studies.
- Kotler, P. i Lee N. (2005). *Corporate Social Responsibility: Doing the Most Good for Your*

- Company and Your Cause*. Hoboken, New Jersey, SUA: John Wiley and Sons Inc.
- Makuch, L. (2011). *Normy i standardy społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR). Przewodnik po kluczowych standardach społecznej odpowiedzialności biznesu oraz relacjach i współzależnościach pomiędzy nimi zachodzących*. Warszawa: Wyższa Szkoła Pedagogiczna.
- Murphy, P. (1978). An Evolution: Corporate Social Responsiveness. *University of Michigan Business Review*, 344-372.
- Nikolaeva, R. i Bicho, M. (2010). The role of institutional and reputational factors in the voluntary adoption of corporate social responsibility reporting standards. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 39(1), 136-157.
- Połatnicka, A. (2013). *Spoleczna odpowiedzialność biznesu z branży materiałów budowlanych na przykładzie CEMEX Polska*. Praca magisterska. Warszawa: SGGW.
- Raport Zrównoważonego Rozwoju Cemex Polska 2011–2012.
- Sherman, W.R. (2009). The global reporting initiative: what value is added? *International Business & Economics Research Journal*, 8(5), 9-22.
- Wood, D.J. (2010). Measuring corporate social performance: a review. *International Journal of Management Reviews*, 12(1), 50-84.

Streszczenie

Spoleczna odpowiedzialność przedsiębiorstw jako narzędzie zrównoważonego rozwoju na przykładzie Cemex Polska. Społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR) jest pojęciem stosunkowo nowym, lecz staje się coraz popularniejsza wśród międzynarodowych korporacji, a także wśród mniejszych firm i przedsiębiorstw. Zaprezentowano ewolucję idei społecznie odpowiedzialnego

biznesu i jej instrumentów. Praktyczny wymiar społecznej odpowiedzialności biznesu przedstawiono na przykładzie Cemex Polska jako korporacji z branży materiałów budowlanych. Analiza wybranych efektów wdrożenia strategii CRS przez firmę Cemex Polska poprzez zrównoważone budownictwo, ograniczanie emisji CO₂, dbanie o środowisko i lokalne społeczności pozwala zobrazować korzyści finansowe i pozafinansowe.

Summary

Corporate social responsibility as a tool of sustainable development on the example of Cemex Polska. Corporate social responsibility (CSR) is relatively a new idea, however it's becoming gradually more and more popular amongst especially international corporations, but also amongst smaller companies and enterprises. The evolution of the idea of socially responsible business and its instruments were presented. The practical dimension of corporate social responsibility was exemplified by Cemex Poland, as a corporation with the building materials sector. Analysis of selectively chosen effects of implementation of strategy CRS by Cemex Poland firm through sustainable construction, reducing of CO₂ emissions, taking care of the environment, and local communities enables to visualize the financial and non-financial benefits.

Authors' address:

Edyta Hewelke
Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska
SGGW
Laboratorium Centrum Wodne
ul. Ciszewskiego 6, 02-776 Warszawa
Poland
e-mail: edyta_hewelke@sggw.pl